

ÖZET

NARDA DIŞICİK TEPESİ SIVISININ ÇİÇEK TOZU ÇİMLENMESİNE ETKİSİ VE MELEZLEME ÇALIŞMALARI

Tuğba ÜSTÜNTAŞ

Yüksek Lisans Tezi, Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Zeynel DALKILIÇ

2015, 35 sayfa

Bu tezde, Denizli yöresinde yaygın olarak yetiştirilen Hicaznar çeşidinde 2013 yılında farklı sakkaroz ve borik asit konsantrasyonlarında çiçek tozu çimlendirme çalışmaları ve Irlıganlı nar genotipi ile melezleme çalışmaları yapılmıştır. Melezleme denemelerinde, Hicaznar × Irlıganlı genotipi kombinasyonunda 28 adet çiçeğin melezlenmesiyle 9 adet meyve tutumu gelde edilmiştir. Çiçek tozu çimlendirme testine göre en yüksek çimlenme %7.2 ile %1 Agar+%20 sakkaroz+%25 borik asit ortamında gerçekleşmiştir. Bu sonuca göre 2015 yılı çiçek tozu çimlendirme testi aynı ortamda çiçeklenme dönemi başlangıcında A tipi çiçekte %19.5 iken B tipi çiçekte %29.1 olarak gözlemlenmiştir. 2015 yılında dışıcik tepesi sıvısı ile çiçek tozu çimlendirme çalışması yapılmıştır. Bu yöntemde 10'ar adet dışıcik tepesinin saf su içerisinde farklı sürelerde sürekli çalkalanarak bekletilmesiyle çiçek tozu çimlenmesi için özütten faydalanılması hedeflenmiştir. Yapılan çalışmada B tipi çiçekte %18.3'lük bir oranla en iyi çimlendirme, dışıcik tepesinin saf suda 30 s bekletilmesiyle elde edilmiştir. A tipi çiçekte ise hiçbir çimlenme gözlenememiştir. Çiçeklenme dönemi sonunda ise A tipi çiçekte çimlenme oranı %15.1 olarak gözlemlenirken B tipi çiçekte ise çiçek tozu çimlenmesi %29.1'dir. Bir adet dışıcik tepesinin 1 damla saf suda 30 s bekletilmesiyle elde edilen ortamda çiçek tozu çimlendirme çalışması yapılmış, ancak bu yöntemde A tipi ve B tipi çiçekte çimlenme gözlenememiştir. 2015 yılı çiçeklerinde çimlendirme çalışmalarının yanında; başçık sayısı, çiçek tozu miktarı, canlılık (TTC) testleri yapılmıştır. TTC testinde en yüksek oran, çiçeklenme dönemi başlangıcında %92.39 ile A tipi çiçekte görülürken, çiçeklenme dönemi sonunda %95.00 ile B tipi çiçekte gözlemlenmiştir. A tipi çiçekte başçık sayısı 329.8 iken B tipi çiçekte başçık sayısı 300.4'tür. Hemasitometrik lamda yapılan sayımda bir çiçekteki toplam çiçek tozu miktarı A tipi çiçekte 2143700 bulunurken, B tipi çiçekte 1036380 adet bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: *Punica granatum*, Hicaznar, çiçek tozu özellikleri, melezleme